

«Η Εκκλησία δεν έχει πολιτική ταυτότητα και δεν είναι δεκανίκι κανενός»

Του Κωστή Δήμσια

«**Η** Εκκλησία δεν έχει πολιτική ταυτότητα και δεν είναι δεκανίκι κανενός!» Με την κατηγορηματική αυτή φράση ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κλείνει οριστικά το θέμα που προσπαθούν να δημιουργήσουν τον τελευταίο καιρό όσοι έρμεσα ή άρμεσα κατηγορούν την Εκκλησία ότι ασκεί πολιτική.

Ο κ. Χριστόδουλος, με τη δήλωσή του αυτή στην «PRESS Time», δίνει σαφή απάντηση σε όσους τον κα-

τηγορούν ότι πολιτικολογεί και ότι στόχο έχει να παρεμβάλει στο έργο της εκάστοτε κυβέρνησης.

Στην Εκκλησία υπάρχει έντονος προβληματισμός από την προσπάθεια που καταβάλλεται για να συσχετιστούν οι θέσεις που εκφράζονται με πολιτικές παρατάξεις και, όπως υπογράμμιζαν συνεργάτες του Μακαριωτάτου, «η Εκκλησία σέβεται και ημά όλα τα κόμματα».

Άλλωστε, ο κ. Χριστόδουλος ήταν ο πρώτος Αρχιεπίσκοπος που έβριξε το τείχος των «διαχωριστικών γραμμών» που υπήρχαν και επισκεφθήκε πριν από ένα χρόνο όλα τα πολιτικά κόμματα, συναντήθηκε με τους

αρχηγούς τους και δεν δίστασε να επισκεφθεί ακόμη και την Αλέκα Παπαρήγα στην έδρα του ΚΚΕ στον Περισσό.

Είναι εκείνος που κάθε χρόνο, στον αγιασμό του Κοινοβουλίου, σέβεται τα κόμματα της αριστεράς και δεν πλησιάζει στα έδρανά τους για να προσκυνήσουν τον σταυρό.

Δεν είναι μάλιστα λίγες οι φορές που πολιτικοί απ όλα σχεδόν τα κόμματα τον έχουν χαρακτηρίσει, παρά τις ιδεολογικές διαφορές που έχουν, ως έναν «πολύ καλό συνομιλητή».

Άλλωστε, η πολύπλευρη μόρφωσή του του το επιτρέπει και χαίρει ακόμα του σεβασμού των περισσότερων βουλευτών. Αρκείτο μάλιστα το λένε επίσημα στις δηλώσεις τους.

Ο Αρχιεπίσκοπος, αργά χθες το βράδυ, με νεότερες δηλώσεις του απάντησε και στον Γιώργο Παπανδρέου λέγοντας ότι «ο παπάς δεν γίνεται πολιτικός όταν ασχολείται με τα κοινωνικά προβλήματα του κόσμου, με την ανεργία, με τη φτωχολογία. Ουαί και αλίμονο, αν η Εκκλησία δεν ασχολείται με τα προβλήματα του λαού μας και με τη φτώχεια των ανθρώπων».

Αυτός είναι και ο κύριος σκοπός του. Να βοηθήσει τους άπορους, να σταθεί στους αδύναμους και να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων ως αρχηγός της ελλαδικής Εκκλησίας στα εθνικά θέματα.

Τις απόψεις του για τις τελευταίες εξελίξεις ο κ. Χριστόδουλος θα τις παρουσιάσει σε τηλεοπτική συνέντευξη στον δημοσιογράφο Σιαύρο Θεοδωράκη και στον τηλεοπτικό σταθμό «STAR».

Στη συνέντευξη αυτή δεν θα κρυφεί την ενόχλησή του για το βιβλίο του Κώστα Σημίτη και τα όσα αναφέρει για το θέμα των ταυτοτήτων. «Δεν επιτάχθηκε όλη η αλήθεια» εκτιμά ο κ. Χριστόδουλος.

Ο κ. Χριστόδουλος στη συνέντευξή του θα καλέσει όλους να διαφυλάξουν ως... «κόρη οφθαλμού» τους δύο θεομύθους στην Εκκλησία και τη Δικαιοσύνη, και θα ζητήσει να μην τους φθείρουν.

Ο Αρχιεπίσκοπος εκτιμά πως μόνο με επώνυμες καταγγελίες και συγκεκριμένες αποδείξεις θα πρέπει να προχωρήσουν οι έρευνες, και όχι με λόγια του αέρα. «Δεν είναι σωστό να φθείρονται οι δύο θεομύθοι» τονίζει χαρακτηριστικά ο

κ. Χριστόδουλος. Ο Αρχιεπίσκοπος ένωσε πολύ καλά στο «πείσι του» όλη αυτή την επιθεσία που δέχθηκε η Εκκλησία τους προηγούμενους μήνες. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι καταγγελίες ήταν ανώνυμες και χωρίς «χειροπιαστά» στοιχεία. Παρ όλα αυτά, η Εκκλησία αλλά και ο ίδιος ο Αρχιεπίσκοπος διασύρθηκαν για αρκετό διάστημα, χωρίς τελικά να δικαιωθούν όσοι υποστήριζαν τα σχετικά με τη συμμετοχή πολλών ιεραρχών στα σκάνδαλα.

Στην εκπομπή του Σιαύρου Θεοδωράκη ο Αρχιεπίσκοπος θα επιχειρήσει να κατεδαφίσει την εκκρόνη που σκόπημα στήνεται για προνομιακές σχέσεις της Εκκλησίας με το κυβερνών κόμμα και θα αναφερθεί προσωπικά στον Γιώργο Παπανδρέου, λέγοντας ότι τον εκτιμά πολύ και υπογραμμίζοντας τις πολύ καλές σχέσεις που έχουν.

Ο κ. Χριστόδουλος μιλά με έμφαση για το κοινωνικό έργο της Εκκλησίας, ενώ θα αναφερθεί και στις δηλώσεις Αμβρόσιου, τις οποίες θα χαρακτηρίσει προσωπικές, και θα επαναλάβει για το βιβλίο του Κώστα Σημίτη τη δήλωσή της Ιεράς Συνόδου.

ΤΑ ΨΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΗΜΙΤΗ

Ποια είναι όλη η αλήθεια για την κρίση στις σχέσεις της Εκκλησίας με την κυβέρνηση Σημίτη; Γιατί η Ιερά Σύνοδος υποχρεώθηκε σε μια οκλήρη δήλωση για όσα γράφει στο βιβλίο του ο πρώην πρωθυπουργός;

Έγραψε ψέματα ή απέκρυψε την αλήθεια; Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «PRESS Time», η τότε κυβέρνηση δεν υπήρξε «έντιμη» απέναντι στην Εκκλησία στο θέμα των ταυτοτήτων, κάτι που απέκρυψε ο κ. Σημίτης στο βιβλίο του.

Στις 9 Μαΐου 2000, από το πουθενά, ο τότε υπουργός Δικαιοσύνης κ. Σταθόπουλος παραχωρεί συνέντευξη, με την οποία ανακοινώνει ότι θα καταργηθεί η αναγραφή του θρησκευτήματος στις ταυτότητες.

Λίγες μέρες αργότερα, ο τότε υπουργός Παιδείας Πέτρος Ευθυμίου (ως απεσταλμένος του πρωθυπουργού) συναντάει με τον Αρχιεπίσκοπο, του υπόσχεται ότι δεν θα ανοίξει θέμα ταυτοτήτων τουλάχιστον για τους 6 επόμενους μήνες και δεσμεύεται να πείσουν οι τόνοι.

Στις 23 Μαΐου ο Αρχιεπίσκοπος πληροφορείται στη Ρουμανία, όπου βρίσκεται για επίσημη επίσκεψη, ότι ο Κ. Σημίτης την επομένη στη Βουλή θα απαντήσει σε ερώτηση της κ. Δαμανάκη για το θέμα των ταυτοτήτων και θα πει ότι το θέμα της μη αναγραφής του θρησκευτήματος στις ταυτότητες είναι απόφαση του!

Ο Αρχιεπίσκοπος προσπαθεί να επικοινωνήσει με την κυβέρνηση. Ο κ. Ευθυμίου κρυβόταν και ο κ. Χριστόδουλος αποφασίζει να μιλήσει τηλεφωνικά στον Κώστα Σημίτη.

Ο διάλογος ήταν έντονος. «Βλέπετε το δέντρο και χάνετε το δάσος» φέρει να του είχε ο Αρχιεπίσκοπος, ο οποίος ζητούσε, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, να υπάρξει προαιρετική αναγραφή του θρησκευτήματος στις ταυτότητες, όπως όρισε η Ε.Ε. Ο τότε πρωθυπουργός δεν ήθελε να ακούσει τίποτε. Δήλωσε

ανένδοτος και αποφασισμένος να προχωρήσει...

Ο κ. Χριστόδουλος επιστρέφει εσπευσμένα την επόμενη ημέρα στις 24 Μαΐου και αμέσως σπεύδει στο Προεδρικό Μέγαρο. Λίγο πριν τα μεσάνυχτα και επί 45 λεπτά ενημερώνει τον τότε Πρόεδρο Κωνσταντίνο Στεφανόπουλο. Η κυβέρνηση εμφανίζεται ανυποχώρητη και η Ιερά Σύνοδος ζητεί τριμελή επιτροπή αρχιερέων να επισκεφθεί τον Κώστα Σημίτη. Εκείνος προχωρεί σε μια απίστευτη απρέπεια. Δεν τους δέχεται και τους παραπέμπει στον υπουργό Παιδείας.

Αυτές τις αλήθειες γιατί τις έχασε ο κ. Σημίτης στο βιβλίο του; Ποιες σκοπιμότητες εξυπηρετούσε; Και πως, σε αλήθεια, προκύπτει ότι η Εκκλησία του ζητούσε συγκυβέρνηση;

Αντιδημοκρατική νοοτροπία από ζούγκλα αλληλοσπαρασσομένων προοδευτικών εκσυγχρονιστών

Παρέμβαση για τις σχέσεις κράτους-εκκλησίας κάνει σήμερα ο μητροπολίτης Πειραιώς.

Ο κ. Καλλίνικος τάσσεται ενάντια στον χωρισμό των δύο θεσμών λέγοντας χαρακτηριστικά «Η καρδιά του έθνους δεν χωρίζεται», και τονίζει πως αν η εκκλησία δεν δώσει τους αγώνες για την απελευθέρωση της χώρας μας τότε θα ήμασταν «Τούρκοι με φέσι». Ο μητροπολίτης Πειραιώς επιτέθηκε με σφοδρότητα εναντίον των «δήθεν εκσυγχρονιστών» -όπως λέει- και κάνει λόγο για ανίερα επιχειρήματα που στόχο έχουν να μετατρέψουν τη χώρα μας σε «ζούγκλα» με στόχο την αποχριστιανοποίηση της. Εξαπολύει βαρείς χαρακτηρισμούς σε όσους επιθυμούν τον διαχωρισμό μεταξύ της πολιτείας και της Εκκλησίας χαρακτηρίζοντας τους «θιασώτες της δήθεν Δημοκρατίας, ενεργούντες τελείως φασιστικά».

ΠΟΛΥΣ λόγος γίνεται τον τελευταίο καιρό για τα λεγόμενα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως και για τα προσωπικά δεδομένα και για την πολυώνυμη και πολυσυζητημένη δημοκρατία. Ποικίλες οι ερμηνείες όλων αυτών των όρων. Πολλοί οι φωνασκούντες και οι υπεραμυνό-

ΑΠΟΨΗ

Του σεβασμιωτάτου
μητροπολίτου Πειραιώς
κ.κ. Καλλινίκου

μενοι, όπως εκείνοι κατανούν και όπως εκείνοι αρέσκονται στους παραπάνω όρους. Η παραποίηση της ουσίας ερμηνεύει των ανωτέρω όρων φθάνει μερικές φορές σε μεγάλο βαθμό. Καθένας ερμηνεύει τους όρους αυτούς όπως τον συμφέρει από τη δική του σκοπιά, τελείως υποκειμενικά. Αλληλοσυγκρουόμενες ενίοτε οι ποικίλες ερμηνείες και παρερμηνείες. Τραγελαφική η κατάσταση της σημερινής κοινωνίας. Ο χορός του παραλόγου δίνει και παίρνει. Η νοθεία των εννοιών κυριαρχεί. Η παραποίηση και η παραπλάνηση δεν απουσιάζουν.

ΤΟ τραγικόν του πράγματος είναι, όταν βλέπει κανείς φερόμενους ως φανατικούς οπαδούς της εννοίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της εννοίας της λέξεως δημοκρατία, να καταπατούν οι ίδιοι και μάλιστα κατά τρόπον ασύστολον όσα οι έννοιες αυτές επαγγέλλονται.

Εν ονόματι της έννοιας των ανθρωπίνων δι-

καιωμάτων, ομάδες ολίγων καταπατούν και παραβιάζουν τα δικαιώματα των πολλών. Θέλουν το απαραβίαστο των δικών τους δικαιωμάτων αλλά δεν υπολογίζουν την παραβίαση των δικαιωμάτων των άλλων. Θέλουν την προστασίαν των δικών των προσωπικών δεδομένων, αλλά καταπατούν τα προσωπικά δεδομένα των άλλων. Φωνάζουν και κόπτονται για τα δικαιώματα των πολλών, να επιβάλουν τις δικές των υπολογίζοντας τα δημοκρατικά δικαιώματα των άλλων.

ΜΙΑ ολιγαρχία, που θέλει να επιβάλει τις απόψεις της στους πολλούς. Παρουσιάζεται πληθωρική, πολλές φορές με πολύ θράσος, εναντίον των δικαιωμάτων των πολλών. Ένας κεκαλυμμένος φασισμός, με όλη του την ειδική μορφή, κυριαρχεί στη σκέψη μερικών που θέλουν, έτσι και καλά, να επιβάλουν τις δικές των αντιλήψεις, τα δικά τους πιστεύματα, την δική των αρνητική στάση στους πολλούς και έχοντας διαφορετικές αντιλήψεις από αυτούς.

Κόπτονται και φωνάζουν, θιασώτες της δήθεν δημοκρατίας, ενεργούντες τελείως φασιστικά και ανελεύθερα εναντίον των αντιφρονούντων. Δεν υπολογίζουν σε τίποτε τα δικαιώματα των άλλων. Με εντελώς φασιστική νοοτροπία,

υπέρμαχοι δήθεν της προστασίας των δικαιωμάτων του πληθους. Ζούγκλα αλληλοσπαρασσομένων φωνασκούντων δήθεν προοδευτικών εκσυγχρονιστών. Και εκεί που ο τραγελφος έχει τεράστιες διαστάσεις είναι σε θέματα πίστεως και εκκλησίας.

“ Κόπονται και φωνάζουν, θιασώτες της δήθεν δημοκρατίας, ενεργούντες τελείως φασιστικά και ανελεύθερα εναντίον των αντιφρονούντων ”

ΤΟ να είναι μερικοί άνθρωποι και άθεοι είναι προσωπικό τους δικαίωμα. Έτσι κι αν λυπούμαστε το ψυχικό τους καϊνάνημα, σεβόμεθα το αρρωσθημένο τους πιστεύω. Το να θέλουν όμως και να επιδιώκουν, οι ολίγοι αυτοί άθεοι, να επιβάλουν το αρνητικό τους πιστεύω στους πολλούς, αυτό είναι πράξις που δένει, πέρα για πέρα, έλλειψη σεβασμού της προσωπικότητας του άλλου και φασιστική νοοτροπία.

Η πλειονότης του ελληνικού λαού μπορεί να

αμαρτάνει στον τρόπο της ζωής και να σφάλει, όμως καθολική άρνηση πίστεως δεν έχει. Η πλειονότης του ελληνικού λαού πιστεύει στον θεό, έστω και κατά κληρονόμηση. Αγαπάει και σέβεται την εκκλησίαν του. Μπορεί να μη θρησκεύεται συνειδητά, όμως εκδηλώνει αυθόρμητα τον σεβασμόν του στην ορθόδοξη εκκλησία, στην οποία ανήκει η πλειονότης του ελληνικού λαού.

Με ποιο δικαίωμα, με ποια δημοκρατική ευαισθησία και με ποιον σεβασμό των δικαιωμάτων του άλλου ενεργούν μερικοί που, αυτόκλητοι, χωρίς να τους έχει ορίσει και εξουσιοδοτήσει κανείς, προτάσσουν νομοθετήματα περί χωρισμού της εκκλησίας από το κράτος; Περί υποχρεωτικού του πολιτικού γάμου και άλλων. Μποτών για αυτούς θεσμών και συνθηθειών του ορθόδοξου ελληνικού λαού;

Η ΜΟΡΦΗ του γάμου τώρα είναι ελεύθερη. Καθένας είναι ελεύθερος να επιλέγει ή τον θρησκευτικό γάμο στην εκκλησία ή τον πολιτικό γάμο στο δημαρχείο. Δεν βιάζει κανένας κανέναν. Είναι ελεύθερη επιλογή των νεονύμφων. Όμως ο λαός έκανε την επιλογή του και αποστόμωσε, κατά τρόπον δυναμικόν, τους θελόντας να επιβάλουν υποχρεωτικόν τον πολιτικόν γά-

μον. Συντριπτική πλειοψηφία, 95 περίπου τοις εκατό, ελεύθερος και αβίαστος επιλέγουν τον θρησκευτικόν γάμον στην εκκλησία.

“ Δυστυχώς, η φασιστική και αντιδημοκρατική νοοτροπία μερικών αρνητών της πίστεως, που δεν σέβονται καθόλου την πίστην και τις πεποιθήσεις της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, υπονομεύει τα θεμέλια του έθνους ”

Η ευαίσθητη καρδιά των αρνητών της πίστεως γιατί θέλει, καλά και σώναι, να παραβιάσει την ελευθερίαν επιλογής του 95 τοις εκατό και να τους επιβάλει υποχρεωτικά τον πολιτικόν γάμον; Δεν είναι αυτό ιταμή παραβίασις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του 95 τοις εκατό; Και αν αυτό δεν λέγεται φασιστική νοοτροπία, τότε τι λέγεται φασισμός; Οι ολίγοι αρνητές φωνασκούν για τον χωρισμό της εκκλησίας από το κράτος

και προπαγανδίζουν με ανίερα επιχειρήματα. Σε τι τώρα καταπίπτει η εκκλησία το κράτος; Και σε τι εμποδίζει η εκκλησία την κρατική ανάπτυξη; Και ποιες δυσχερείες φέρει τώρα η εκκλησία προς το κράτος; Με το εν ισχύει σύνταγμα οι ρόλοι είναι διακριτοί.

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ της συναλληλίας των δύο αυτών κορυφαίων θεσμών επαινείται από πολλούς εκέφρονες. Ποιοι λόγοι επιβάλλουν τον χωρισμό της εκκλησίας από το κράτος; Στην ουσία υπάρχει ένας μερικός χωρισμός. Αλλά η καρδιά του έθνους δεν χωρίζεται. Η εκκλησία είναι μέσα στην καρδιά του έθνους, και ιδιαίτερα στον τόπο αυτό η εκκλησία απεδείχθη η τροφος και η προστασία του έθνους σε δύσκολες στιγμές. Στα τετρακόσια χρόνια της σκλαβιάς η εκκλησία συντήρησε την εθνική συνειδησιν και επαύλουσσε τον πόθο της ελευθερίας. Εάν δεν υπήρχε η ορθόδοξος ελληνική εκκλησία και οι εκατόμβες των θυσιών και των αιμάτων κληρικών της εκκλησίας, πάσης τάξεως, οι κύριοι αυτοί οι οποίοι φωνασκούν σήμερα και θέλουν τον χωρισμό της εκκλησίας από το κράτος θα ήσαν Τούρκοι με φέσι, όπως θα είμεθα ασφαλώς όλοι μας.

Σε τι αποσκοπούν οι φωνασκούντες περί του

χωρισμού εκκλησίας-κράτους; Τι επιδιώκουν; Ποια τα ελατήριά των; Απλούστατα, εξωτερικεύουν την ανιπαθείαν των προς την εκκλησία και το μίος τους προς την πίστην της ορθόδοξης, που σώζει και λυτρώνει τον άνθρωπον.

ΤΟ ΝΑ κάνουν κηδεία χωρίς εκκλησία και τώρα έχουν ελευθερίαν το δικαίωμα. Ουδείς απολύτως νόμος τούς υποχρεώνει να κηδεύονται στον ναό. Όπως είναι ελεύθερος ο πολιτικός γάμος, έτσι είναι και ελεύθερα η πολιτική κηδεία.

Δυστυχώς, η φασιστική και αντιδημοκρατική νοοτροπία μερικών αρνητών της πίστεως, που δεν σέβονται καθόλου την πίστην και τις πεποιθήσεις της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, υπονομεύει τα θεμέλια του έθνους.

Η ορθόδοξος εκκλησία, ενώ το έργο των είναι καθαρά λυτρωτικόν όμως αποτελεί και θεμέλιον του έθνους. Το μαρτυρεί αυτό αιράνταχτα η διακληιετής ελληνική ιστορία.

Σεβόμεθα το αρνητικό πιστεύω των αθέων και μακράν της εκκλησίας. Όμως, έχουν υποχρέωση να σεβαστούν και εκείνοι την δική μας πίστην και αγάπην και αφοσίωσιν μας στην εκκλησίαν μας την ορθόδοξον, και στο έθνος μας το ελληνικόν.